

Council of the
European Union

Brussels, 7 February 2018
(OR. en, cs)

5986/18

Interinstitutional File:
2017/0309 (COD)

INST 50
PROCIV 7
JAI 85
COHAFA 9
FIN 104
CODEC 168
PARLNAT 33

COVER NOTE

From:	The Czech Chamber of Deputies
date of receipt:	7 February 2018
To:	The President of the Council of the European Union
No. prev. doc.:	14884/17 - COM(2017) 772 final
Subject:	Proposal for a DECISION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism [14884/17 - COM(2017) 772 final] - Reasoned opinion on the application of the Principles of Subsidiarity and Proportionality

Delegations will find enclosed the reasoned opinion of the Czech Chamber of Deputies on the above, followed by a courtesy English translation..

Parlament České republiky
POSLANECKÁ SNĚMOVNA
2018
8. volební období

20.

USNESENÍ
výboru pro evropské záležitosti
z 6. schůze
ze dne 31. ledna 2018

k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie /kód dokumentu 14884/17, KOM(2017) 772 v konečném znění/

ke sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů – Lepší zvládání katastrof v EU: rescEU – Solidarita a odpovědnost /kód dokumentu 14883/17, KOM(2017) 773 v konečném znění/

Výbor pro evropské záležitosti Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR po vyslechnutí informace ministra vnitra Mgr. Lubomíra Metnara, po vyslechnutí zpravodajské zprávy posl. Petra Vrány a po rozpravě

s c h v a l u j e stanovisko, které je přílohou tohoto usnesení.

Jan Zahradník v. r.
ověřovatel

Petr Vrána v. r.
zpravodaj

Přemysl Mališ v. r.

Návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie

**KOM(2017) 772 v konečném znění, kód Rady 14884/17
Interinstitucionální spis 2017/0309/COD**

Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů - Lepší zvládání katastrof v EU: rescEU - Solidarita a odpovědnost

KOM(2017) 773 v konečném znění, kód Rady 14883/17

- **Právní základ:**

Článek 196 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Unie podporuje spolupráci mezi členskými státy ve snaze posílit účinnost systémů pro předcházení přírodním nebo člověkem způsobeným pohromám a pro ochranu proti nim.

Dle článku 6 Smlouvy o fungování Evropské unie má Unie pravomoc provádět činnosti, jimiž podporuje, koordinuje nebo doplňuje činnosti členských států, zde v oblasti civilní ochrany. Jedná se o podpůrnou činnost Unie, ve které harmonizace právních předpisů členských států není možná. Tato podpůrná pravomoc nenahrazuje pravomoc členských států.

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

11. 12. 2017 (KOM(2017) 772)

12. 12. 2017 (KOM(2017) 773)

- **Datum projednání ve VEZ:**

12. 1. 2018 (1. kolo)

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 7. prosince 2017, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 22. prosince 2017 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrh není v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

V souvislosti se změnou klimatu dochází k přírodním katastrofám¹, což má za následek ztráty na životech a majetku, včetně dopadů na hospodářství členských států. Od roku 1980 přišly členské státy o více než 360 miliard EUR. V roce 2017 zemřelo více než 200 lidí jako následek katastrof. V důsledku požárů v Portugalsku v loňském roce byl zničen milion hektarů lesa, o

¹ Požáry, záplavy, sucha, bouře, extrémní povětrnostní jevy, zemětřesení atd.

život přišlo více než 100 lidí a celkové škody se odhadují na 600 milionů EUR. Nově jsou požáry i v Irsku a Grónsku. Zemětřesení postihuje Itálii, kde v roce 2016 zemřelo 290 osob, a také řecký ostrov Kos a Turecko. Mimo to je Evropa postižena teroristickými útoky a také rizikem epidemií (viry ebola a zika). Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem předkládané sdělení *Lepší zvládnutí katastrof v EU: rescEU - Solidarita a odpovědnost* představuje možné způsoby řešení pro lepší ochranu občanů před těmito katastrofami. Cílem předkládaných opatření je **účinnější a efektivnější reakce** na tyto katastrofy **na úrovni EU** a také zajištění **využívání všech dostupných nástrojů pro předcházení těmto katastrofám, přípravu a reakci na ně**.

Mechanismus Unie v oblasti civilní ochrany podporuje solidaritu mezi členskými státy a posiluje spolupráci mezi Unií a členskými státy a usnadňuje koordinaci pro zlepšení reakce na přírodní a člověkem způsobené katastrofy. Současný mechanismus civilní ochrany Evropské unie funguje na základě rozhodnutí č. 1313/2013/EU, které upravuje **Evropskou kapacitu pro odezvu na mimořádné události** (dobrovolný soubor kapacit členských států). V případě, že v některém členském státě nebo třetí zemi dojde ke katastrofě a takovému státu nepostačují vlastní kapacity pro řešení situace, může se obrátit na **středisko Evropské komise pro koordinaci odezvy na mimořádné události**, skrze které osloví ostatní členské státy s žádostí o pomoc. Tento mechanismus je založen na **principu dobrovolnosti**, a proto si ostatní členské státy samy rozhodují, zda žádosti vyhoví a nabídnou pomoc, či nikoliv. V roce 2017 při lesních požárech bylo však možno poskytnout pomoc pouze v 10 ze 17 případů žádostí o pomoc. Z toho Komise vyvozuje, že dobrovolné nabídky vzájemné pomoci nezajistí ve všech případech potřebné kapacity.

Cílem předkládaného **návrhu rozhodnutí**, které legislativně provádí předkládané sdělení, je proto mechanismus Unie posílit, konkrétně:

- Posílit kolektivní schopnost EU a členských států reagovat na katastrofy zavedením systému duální kapacity pro reakci: **1. rescEU řízené na úrovni Unie** – zvláštní rezerva kapacit pro reakci; **2. Evropská rezerva v oblasti civilní ochrany** řízená členskými státy;
- Posílit opatření v oblasti **prevence**;
- Zajistit **účinnost a rychlost** mechanismu z hlediska **administrativních postupů**.

- **Obsah a dopad:**

Evropská rezerva v oblasti civilní ochrany (původně Evropská kapacita pro odezvu na mimořádné události) i nadále bude zahrnovat soubor předem vyčleněných kapacit členských států pro odezvu, moduly, další kapacity pro odezvu a odborníky. Jedná se o sdílení prostředků členských států. Komise by měla na základě zjištěných rizik určovat druhy a počet potřebných kapacit pro odezvu (tzv. cíle kapacity). Komise monitoruje nedostatky při plnění cílů kapacity a vyzývá členské státy k jejich odstranění. Kapacity pro odezvu, které členský stát zpřístupní, jsou k dispozici dle mechanismu, pokud není členský stát vystaven výjimečné situaci, při níž je dotčeno plnění jeho vnitrostátních úkolů. V těchto případech nasazení podléhají uvedené kapacity **velení a řízení členských států**.

Vedle Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany má být zřízen i **systém rescEU**, jenž by měl poskytovat pomoc v případech, kdy existující kapacity neumožňují účinně reagovat na katastrofy, tedy jako **kapacita poslední instance** s možností okamžité mobilizace. Systém rescEU by měl být souborem těchto kapacit: **letecké hašení požárů, vysokokapacitní odčerpávání, vyhledávací a záchranné operace ve městech a polní nemocnice a pohotovostní lékařské týmy**. V situacích, kdy dostupné kapacity nebudou postačovat, chce Unie přispět k financování leasingu či pronájmu kapacit, což by mělo zvýšit účinnost mechanismu zejména v případech katastrof týkajících se většího počtu členských států a také

umožnit úspory z rozsahu a lepší koordinaci při reakci na katastrofu. Systém rescEU by měl mít schopnost okamžité reakce v případě nedostatečných nebo přetížených vnitrostátních kapacit postiženého státu. Nicméně by neměl nahrazovat úsilí na vnitrostátní, regionální ani místní úrovni. Měly by se **zjednodušit postupy mechanismu** pro co nejrychlejší přístup k pomoci a kapacitám, což zahrnuje zavedení jediné spolufinancované kategorie prostředků reakce v rámci Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany, zavedení jednotné míry spolufinancování těchto prostředků (75 %) pro úpravy, opravy, dopravu a provozní náklady a omezení aktivace mechanismu na 90 denní období (vyjma odůvodněných potřeb). Nově by také měla mít **Komise pravomoc přijímat akty s cílem vymezit druhy kapacit pro odezvu** na základě zjištěných rizik a také by měla **rozhodovat o jejich nasazení včetně velení a řízení**.

Pro zvýšení motivace by Unie měla navýšit prostředky, které poskytuje na **financování nákladů** na úpravu, opravy a provoz včetně spolufinancování přepravy předem vyčleněných kapacit v rámci Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany, a to na 75 %. Naopak chce přestat spolufinancovat využívání prostředků poskytovaných ad hoc. Oproti schválené částce pro provádění mechanismu na období 2014-2020, by měl být **rozpočet mechanismu navýšen o 263 166 000 EUR** na celkovou částku 631 566 000 EUR.

Za účelem **prevence** by členské státy měly pravidelně **zpřístupňovat svoje posouzení rizik a plány řízení rizik** v případě katastrof pro zajištění integrovaného přístupu ke zvládání katastrof. Komise by také měla mít možnost vyžadovat od členských států zvláštní plány prevence a připravenosti v souvislosti s konkrétními katastrofami. Prevence by se také měla posílit zejména **využíváním strukturálních a investičních fondů**. V této souvislosti Komise zvažuje možnost, že by v období po roce 2020 využívala posouzení rizik a ustanovení o plánování zvládání rizik jako předběžnou podmínku v rámci politiky soudržnosti a v rámci Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Pro zlepšení odborné přípravy a posílení spolupráce mezi vnitrostátními orgány by se měla vytvořit **síť znalostí v oblasti civilní ochrany EU**, která by zahrnovala sdílení osvědčených postupů, společné vzdělávání a cvičení v této oblasti.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Dle stanoviska vlády by rozhodnutí mělo dopad na zákon o služebním poměru, zákoník práce a zákon o integrovaném záchranném systému zejména z důvodu řízení a velení Evropskou komisí. Přímý dopad na státní rozpočet se nepředpokládá.

- **Stanovisko vlády ČR:**

ČR může podpořit navýšení rozpočtu Mechanismu o 263 166 000 EUR oproti původně schválenému financování, nicméně preferuje, aby částka byla převedena z jiných programů Unie, nikoliv však pomocí Nástroje flexibility. Dále podporuje, aby v případě aktivace bylo všem registrovaným kapacitám umožněno čerpat až 75 % vynaložených nákladů na adaptaci, opravy, přepravu a provozní náklady (dnes hrazeny jen náklady přepravy), a také vítá sdílení vnitrostátních analýz rizik a strategií prevence a připravenosti.

ČR zásadně odmítá zřízení záložních týmů a vybavení pro odezvu v oblasti civilní ochrany EU (tzv. rescEU). Nesouhlasí s tím, aby Komise disponovala kapacitami členských států nebo soukromých subjektů na základě nespecifikovaných dohod a rozhodovala o jejich nasazení vzhledem k podpůrné úloze Komise v rámci civilní ochrany. Považuje rescEU za finančně vysoce nákladný a z hlediska četnosti použití silně neefektivní. Dále odmítá návrh na zrušení finanční podpory na přepravu všech ostatních kapacit členských států, které nebudou zahrnuty do Evropského souboru kapacit civilní ochrany nebo rescEU, z důvodu potencionálního nedostatku kapacit v případě mimořádné události. ČR je pro zachování možnosti čerpání finanční podpory EU v případě potřeby až do výše 75 % nákladů na přepravu.

S ohledem na to, že ČR navrhuje zrušení návrhu na zřízení rescEU, navrhuje navýšení maximální míry spolufinancování nových kapacit z 20 % na 80 % způsobilých nákladů. ČR upozorňuje, že potřeba nových kapacit se má odvíjet od posouzení schopnosti zvládání rizik, které státy v současnosti zpracovávají, a Komise tato posouzení nemá k dispozici. Konečné rozhodnutí o nasazení kapacit pro odezvu by mělo zůstat v kompetenci členského státu.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

Projednávání návrhu rozhodnutí spadá do agendy Rady pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) – část vnitřní věci. Proběhla jednání v rámci Pracovní skupiny pro civilní ochranu (PROCIV) dne 19. prosince 2017 a dne 11. ledna 2018. V Evropském parlamentu byl návrh rozhodnutí přidělen výboru pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI) a 16. ledna 2018 byla dokumentu přidělena zpravodajka Elisabetta Gardini. V současné době se očekává usnesení výboru. Datum projednání na plénu není doposud stanoveno.

- **Závěr:**

Výbor pro evropské záležitosti:

1. **b e r e n a v ě d o m í** návrh rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie, KOM(2017) 772 v konečném znění, kód Rady 14884/17 a sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě a Výboru regionů - Lepší zvládání katastrof v EU: rescEU - Solidarita a odpovědnost, KOM(2017) 773 v konečném znění, kód Rady 14883/17
2. **p o d p o r u j e** rámcovou pozici vlády k návrhu rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění rozhodnutí č. 1313/2013/EU o mechanismu civilní ochrany Unie;
3. **p o d p o r u j e** solidaritu mezi členskými státy a činnost Evropské unie zaměřenou na účinné a efektivní zvládání katastrof v EU v rámci Mechanismu Unie, a za tímto účelem **p o d p o r u j e** navýšení finančních prostředků pro provádění tohoto Mechanismu a také opatření v oblasti prevence;
4. **z d ů r a z ň u j e**, že Unie má v oblasti civilní ochrany podle článku 6 SFEU pouze podpůrnou pravomoc, jež nenahrazuje pravomoc členských států;
5. **o d m í t á**, aby Evropská komise disponovala kapacitami členských států a rozhodovala o jejich nasazení v rámci záložních týmů a vybavení pro odezvu v oblasti civilní ochrany (tzv. rescEU);
6. S ohledem na výše uvedené **s h l e d á v á** návrh rozhodnutí v rozporu s principem subsidiarity a **p ř i j í m á** k němu **o d ů v o d n ě n é s t a n o v i s k o** na základě čl. 6 Protokolu č. 2 o používání zásad subsidiarity a proporcionality připojeného ke Smlouvám;
7. **n e s o u h l a s í** se zrušením finanční podpory EU na přepravu všech ostatních kapacit členských států, které by nebyly součástí Evropské rezervy v oblasti civilní ochrany;
8. **ž á d á E v r o p s k o u k o m i s i**, aby byl návrh rozhodnutí doplněn o hodnocení dopadů;

9. **ž á d á v l á d u** , aby jej informovala o dalším průběhu projednávání těchto dokumentů;
10. **p o v ě ř u j e** předsedu výboru pro evropské záležitosti, aby v souladu s jednacím řádem PS PČR postoupil toto usnesení prostřednictvím předsedy Poslanecké sněmovny vlády, předsedovi Senátu, předsedovi Evropského parlamentu, předsedovi Rady a předsedovi Evropské komise.

Jan Zahradník v. r.
ověřovatel

Petr Vrána v. r.
zpravodaj

Přemysl Mališ v. r.
místopředseda

PARLIAMENT OF THE CZECH REPUBLIC
Chamber of Deputies
Committee for European Affairs

Resolution No. 20

6th session on 31st January 2018

On the Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism, COM(2017)772 final, Council Code 14884/17

On the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the Committee of the Regions Strengthening EU Disaster Management: rescEU Solidarity with Responsibility COM(2017)773 final, Council Code 14883/17

Conclusions of the Resolution:

Committee for European Affairs

1. **takes note of** the Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism, COM(2017)772 final, Council Code 14884/17 and the Communication from the Commission to the European Parliament, the Council and the Committee of the Regions Strengthening EU Disaster Management: rescEU Solidarity with Responsibility COM(2017)773 final, Council Code 14883/17;
2. **supports** the Czech Government's Framework Positions to the Proposal for a Decision of the European Parliament and of the Council amending Decision No 1313/2013/EU on a Union Civil Protection Mechanism;
3. **supports** solidarity among Member States and European Union activities aimed at the efficient and effective disaster management in the EU under the Union's Civil Protection Mechanism, and for this purpose **supports** increase of financial resources to implement the Mechanism and also measures concerning prevention;
4. **emphasizes** that in the field of civil protection under the Article 6 TFEU the Union has only supporting competence that do not replace the competence of Member States;
5. **rejects** that the European Commission has the Member States capacities at its disposal and deciding on their deployment within reserved teams and assets of response capacities in the field of civil protection (so called rescEU);
6. with regard to the above mentioned reasons **considers** the proposed decision COM(2017)772 contrary to the principle of subsidiarity and therefore **adopts a reasoned opinion** pursuant to the Article 6 on the Protocol (No 2) on the application of the principles of subsidiarity and proportionality annexed to the Treaties,

7. **disagrees** with the withdrawal of the EU financial assistance on the transport costs of all other Member States capacities which would not be part of the European Civil Protection Pool;
8. **calls on** the European Commission to complement the Proposal for a Decision with an impact assessment;
9. **calls on the Government of the Czech Republic** to inform the Committee on European Affairs about the progress and results of the negotiations on these documents;
10. **nominates** the Chairman of the Committee on European Affairs to submit this resolution via the Speaker of the Chamber of Deputies to the Government, to the Speaker of the Senate, to the President of the European Parliament, to the Chairman of the Council of the EU and to the Chairman of the European Commission pursuant to the Rules of Procedure of the Chamber of Deputies.